

Handlingsplan till Kulturplan 2021-2024

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Reviderad 2023-03-19

Gäller 2021-2024
Ärendenr RS 2023/853

Innehåll

Handlingsplan till Kulturplan 2021-2024	1
1. Handlingsplan.....	3
Vilka är Vi?	3
2. Disposition och ansvar	3
3.1 Fokusområde 1: Social hållbarhet.....	4
3.1.1 Kultur och hälsa.....	4
3.1.2 Jämställdhet och jämlikhet, inkludering och breddat deltagande.....	4
3.1.3 Barn, ungdomar och unga vuxna	5
3.1.4 Landsbygdernas mötesplatser	6
3.1.5 Bildning, utbildning och demokrati	6
3.1.6 Kulturell mångfald och integration.....	7
3.1.7 Nationella minoritetskulturer	7
3.2 Fokusområde 2: Kulturskapandets villkor	8
3.2.1 Mötesplatser, arenor och ändamålsenliga lokaler.....	8
3.2.2 Arvodesrekommendationer och försörjningsmöjligheter	8
3.2.3 Arrangörs- och producentled.....	9
3.2.4 Ekonomisk hållbarhet	9
3.3 Fokusområde 3: Kulturen som näring	10
3.3.1 Kulturella och kreativa näringar	10
3.3.2 Kultur som besöksanledning	10
4. Verksamhetsområden	11
4.1 Kulturarvs- och kulturmiljöområdet	11
4.1.1 Kulturarv	11
4.1.2 Kulturmiljö.....	12
4.1.3 Arkivverksamhet	13
4.2 Scenkonst – musik, teater och dans	14
4.2.1 Gemensamt scenkonst.....	14
4.2.2 Musik	17
4.2.3 Teater	18
4.2.4 Dans	19
4.3 Bildkonst	20
4.4 Slöjd, form och design.....	22
4.5 Arkitektur	24
4.6 Bibliotek och läsfrämjande	24
4.7 Litteratur	25
4.8 Film och rörlig bild	28
4.9 Spelkultur.....	30
4.10 Konst- och kulturfrämjande verksamhet	32

1. Handlingsplan

Handlingsplanen är en bilaga till Region Gotlands kulturplan 2021-2024 i avsikt att användas som arbetsmaterial av Region Gotlands kulturansvariga likväl som för berörda institutioner, kulturkonsulenter och andra aktörer som berörs av och ansvarar för förverkligandet av kulturplanens mål – ”Vi vill”.

Handlingsplanen redovisar samma visioner och mål som kulturplanen men har dessutom till varje mål ett antal kopplade aktiviteter – ”Vi ska”, som avses genomföras under planperioden i avsikt att nå de uppsatta målen.

Vilka är Vi?

Kulturplanens mål anges under kapitlen 3. Fokusområden och 4. Verksamhetsområden med benämningen ”Vi vill”. De konkreta aktiviteter som avses genomföras under kulturplanepreioden benämns ”Vi ska” och återfinns i denna handlingsplan, som utgör en bilaga till kulturplanen.

När det finns ett *vi* brukar det finnas ett *de*. Men i kulturplanen är det ett inkluderande *vi* som avses. Detta för att visa på att utvecklingen på Gotland är en angelägenhet för alla kulturlivets aktörer och därmed kan också alla bidra.

Samtidigt är det Region Gotland som äger kulturplanen och ”*Vi vill*” i de konkreta målformuleringarna i kulturplanen betyder sålunda att det är Region Gotland som vill, det är Region Gotlands mål.

I handlingsplanens ”*Vi ska*” anges vem eller vilka *vi* är genom att här anges vem/vilka som ansvarar för och förväntas utföra de olika aktiviteterna.

2. Disposition och ansvar

Rubriker inklusive rubrikernas numrering följer samma rubriksättning som i kulturplanen.

Efter varje mål eller grupp av mål och aktiviteter anges vilken part som är huvudansvarig för målets uppfyllande och aktivitetens genomförande. Som huvudansvariga parter har endast angivits regionens egna funktioner samt regionala institutioner och kulturkonsulenter.

På vissa ställen anges eller föreslås också lämpliga samarbetspartners. Valet av samarbetspartner avgörs dock av huvudansvarig.

När det gäller tidsaspekten, dvs **när** en aktivitet ska vara utförd, är det ytterst kulturplanperioden som gäller. D.v.s. målsättningen är att alla aktiviteter ska vara genomförda senast vid utgången av kalenderåret 2024. Mer exakt tid för genomförande avgörs av den eller de huvudansvariga parten/parterna.

3.1 Fokusområde 1: Social hållbarhet

3.1.1 Kultur och hälsa

Mål – Vi vill

öka kompetensen och utveckla nya verksamheter inom området kultur och hälsa i tvärssektoriella samarbeten.

Aktiviteter – Vi ska	Vem är huvudansvarig?
<ul style="list-style-type: none"> etablera ett tvärpolitiskt samarbete inom området kultur och hälsa. utveckla kulturverksamheter inom vård och omsorg. stärka möjligheterna för kulturlivets aktörer att medverka i samarbeten inom kultur och hälsa. 	Kulturenheten och med Svenska kyrkan

3.1.2 Jämställdhet och jämlikhet, inkludering och breddat deltagande

Mål – Vi vill

- att Region Gotland och de organisationer som stöds med offentliga medel bejaktar och arbetar för inkludering, ökad jämlikhet och ökad jämställdhet i sin verksamhet.
- att lokaler där det offentligt understödda kulturutbudet presenteras och där möjligheter till eget skapande erbjuds ska vara fysiskt tillgängliga för alla människor.
- ge medborgarna en god tillgång till information om kulturutbudet och möjligheterna till eget kulturutövande.
- öka deltagandet i de offentliga kulturverksamheterna.

Aktiviteter – Vi ska	Vem är huvudansvarig?
<ul style="list-style-type: none"> verka för att bidragsmottagande organisationer anordnar och/eller inbjuds delta i utbildningar i mångfald och jämställdhet inkludering. eftersträva en jämlik och jämställd fördelning av Region Gotlands kulturstöd. kartlägga och analysera orsakerna till att många medborgare inte väljer att konsumera eller delta i de offentliga kulturverksamheterna och, genom att minimera ekonomiska och geografiska hinder och andra åtgärder, sänka trösklarna för ett bredare deltagande deltar i offentliga kulturverksamheter samt minimera hinder 	<p>Kulturenheten</p> <p>Kulturenheten</p> <p>Kulturenheten och Biblioteksutveckling Gotland</p>

<ul style="list-style-type: none"> • bedriva ett aktivt publikarbete och för att bryta gällande publik-mönster bredda deltagandet • förlägga offentliga kulturarrangemang till lokaler verka för att samtliga kulturarrangemang som Region Gotland medfinansierar sker i lokaler som är fullt ut tillgängliga och användbara. • informera om och marknadsföra kulturaktiviteter på ett brett och effektivt sätt 	<p>Kulturenheten, biblioteken, regionala institutioner och bidragsmottagande arrangörer</p>
---	---

3.1.3 Barn, ungdomar och unga vuxna

Mål – Vi vill

- att alla barn och unga har möjlighet att ta del av kulturupplevelser som ger dem en grund att stå på i sitt identitetsbyggande, sin personlighetsutveckling och sina möjligheter att uttrycka sig konstnärligt och kreativt.
- att alla barn och unga uppmuntras genom kulturupplevelser och eget skapande att utveckla en naturlig nyfikenhet inför konstnärliga uttryck och inför kulturarvet.
- stärka tillgängligheten till kultur, med särskilt fokus på ungdomar och unga vuxna.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • utveckla och successivt utöka den nyligen införda barnkulturgarantin. 	<p>Kulturenheten, kulturskolan, grundskolan.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • prioritera ungdomar och unga vuxnas deltagande i kulturlivet genom att de regionala kulturinstitutionernas utbud för ungdomar och unga vuxna utökas och genom att denna målgrupp prioriteras i bedömning av ansökningar om kulturstöd. • stödja kulturformer utöver de traditionella konstformerna som speglar barns och ungas kulturutövande. • genomföra ett projekt för att kartlägga ungdomars och unga vuxnas intressen och behov och utveckla arbetssätt för att kontinuerligt inhämta ungdomars och unga vuxnas intressen och behov. • Utveckla former för barn, unga och unga vuxnas att kunna påverka och vara medskapande i insatser som riktas till dem. • Erbjudna ungdomar feriejobb inom flera konstområden. 	<p>Kulturenheten och regionala institutioner.</p> <p>Kulturenheten, utvecklarna</p> <p>Kulturenheten, utvecklarna</p> <p>Kulturenheten, utvecklarna</p>

3.1.4 Landsbygdernas mötesplatser

Mål – Vi vill

stimulera till en ökad aktivitet i offentligt tillgängliga samlingslokaler i alla serviceområden.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • se över och förändra bidragsvillkoren för samlingslokalhållande föreningar så att öppen och offentlig verksamhet premieras. • genom förändrade villkor för bussresor möjliggöra för landsbygdernas skolor att få bättre tillgänglighet till kultur. • bevaka att resebehovet för såväl skoltid, arbetstid som fritid beaktas i genomförandet regionens inriktningsbeslut om en utökning av kollektivtrafiken från 2023. 	<p>Kulturenheten</p> <p>UAF</p> <p>Kulturenheten i samverkan med UAF och Tekniska förvaltningen (TKF)</p>

3.1.5 Bildning, utbildning och demokrati

Mål – Vi vill

- stärka kunskapen om kulturens roll i bildning och lärande.
- öka medborgarnas förmåga till källkritik.

<i>Aktivitet– Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • verka för tillkomsten av fler estetiska utbildningsvägar. • arrangera fortbildningsinsatser för pedagogisk personal inom grund- och gymnasieskolan. • genomföra utbildnings- och folkbildningsinsatser i medie- och informationskunnighet (MIK) (se även 4.6.5). • hantera stödet till studieförbunden och stärka kopplingarna mellan studieförbunden och det övriga kulturlivet 	<p>Utvecklarna</p> <p>UAF</p> <p>Kulturenheten och UAF</p> <p>Kulturenheten och biblioteken</p> <p>Kulturenheten</p>

3.1.6 Kulturell mångfald och integration

Mål – Vi vill

- utveckla kulturverksamheter som verktyg för integration.
- stimulera en kulturell och konstnärlig mångfald.

<i>Aktivitet– Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • utarbeta metoder för hur konst och kultur kan bidra i integrationsarbetet. • stimulera kulturlivets aktörer att inkludera nyanlända medborgare i sina verksamheter. • Möjliggöra för nyanlända och utlandsfödda kreatörer och konstnärer att komma in i det gotländska kulturlivet. • i utgivandet av kulturstöd, inom kultursamverkansmodellen och till det fria kulturlivet, fördela medel som gynnar en kulturell och konstnärlig mångfald. 	<p>Kulturinstitutionerna, biblioteken och utvecklarna</p> <p>Kulturenheten, utvecklarna</p> <p>Kulturenheten</p>

3.1.7 Nationella minoritetskulturer

Mål – Vi vill

öka den egna kompetensen och synliggöra nationella minoritetsspråk och minoritetskulturer samt sprida kunskap om det offentliga ansvar och minoriteternas särskilda rättigheter.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • etablera former för dialog och samverkan med representanter för de erkända nationella minoriteterna. • finna former för samverkan inom Region Gotland och med de regionala kulturinstitutionerna. 	<p>Kulturenheten, Biblioteksutveckling Gotland, Enheten för social hållbarhet</p>

3.2 Fokusområde 2: Kulturskapandets villkor

3.2.1 Mötesplatser, arenor och ändamålsenliga lokaler

Mål – Vi vill

förbättra tillgången till ändamålsenliga och professionellt utformade arenor för scen- och bildkonst i Visby samt öka det kulturella utbudet i bygdegårdar och andra samlingslokaler.

Aktiviteter – Vi ska	Vem är huvudansvarig?
<ul style="list-style-type: none"> inkludera behovet av arenor för scen- och bildkonst i aktuella stads- utvecklingsprojekt i Visbyområdet samt undersöka möjligheterna att i samverkan med andra aktörer etablera sådana arenor. förhandla fram avtal med lokalhållare för lägre hyror av icke-kommersiella och ideella arrangemang, se även 3.1.5 ang. samlingslokaler. utreda möjligheterna att bygga om Solbergabadet i Visby efter kulturens behov 	<p>Kulturenheten</p> <p>Kultur och fritidsavdelningen</p>

3.2.2 Arvodesrekommendationer och försörjningsmöjligheter

Mål – Vi vill

förbättra möjligheterna för professionella kulturskapare att kunna försörja sig på sin konstnärliga verksamhet.

Aktiviteter – Vi ska	Vem är huvudansvarig?
<ul style="list-style-type: none"> säkerställa att regionala kulturinstitutioner och regionägda primärkommunala verksamheter ersätter medverkande professionella kulturskapare enligt gällande avtal och arvodesrekommendationer. uppmåna ideella arrangörer som erhåller kulturstöd från regionen och andra arrangörer att tillämpa motsvarande rekommendationer. genomföra utbildningar i entreprenörskap och upphovsrätt för fria professionella kulturskapare. 	<p>Kulturenheten</p> <p>Kulturenheten i samarbete med extern part</p>

<ul style="list-style-type: none">• Stödja fria professionella kulturskapare med anledning av pandemin• med erfarenheter från pandemin utveckla kompetens kring och former för digital spridning av konst och kultur.	Region Gotland Kulturenheten, regionala kulturinstitutioner och utvecklarna
--	---

3.2.3 Arrangörs- och producentled

Mål – Vi vill

skapa förutsättningar för förbättrat arrangörs- och producentskap.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• genomföra kompetenshöjande insatser för arrangörer• arrangera gränsöverskridande möten mellan kulturskapare och mellan kulturskapare och arrangörer.• öka intresset för och användningen av webbplatsen gotland.com som planeringsverktyg.	Kulturenheten, utvecklarna

3.2.4 Ekonomisk hållbarhet

Mål – Vi vill

undersöka möjligheter till förändrade prioriteringar inom befintlig verksamhetsbudget, öka den externa finansieringen av kulturverksamheter samt stimulera till ökade utbyten och samarbeten mellan kulturskapare.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• se över befintliga verksamheter, utgiftsposter och stödsystem för att finna möjligheter till effektivare medelsanvändning.• Genomföra en bidragsöversyn med uppdaterade regler och riktlinjer för stöd på kulturområdet• i högre grad utreda möjligheterna till extern finansiering och genom fortbildningsinsatser kompetenshöja kulturlivets aktörer i olika möjligheter till sådan finansiering.• verka för att externa bidragsgivare får en ökad förståelse för behovet av förlängda löptider för projekt.• Stärka kulturlivet med anledning av pandemin, bidra till återstart	Kultur- och fritidsavdelningen i samarbete med utvecklarna och övrig personal på Kulturenheten Region Gotland, Kulturenheten

3.3 Fokusområde 3: Kulturen som näring

3.3.1 Kulturella och kreativa näringar

Mål – Vi vill

främja företagande inom de kulturella och kreativa näringarna och stödja nätverk och mötesplatser som möjliggör möten mellan aktörer inom kulturella och kreativa näringar och mellan dessa och övrigt näringsliv.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• göra en fördjupad analys av den inventering av de kreativa branscherna som gjordes under förra kulturplanepreioden.• Ta fram en handlingsplan för KKB på Gotland• etablera ett samverkansforum för KKB på Gotland med syfte att öka kunskap, tydliggöra roller och definiera vägar och samarbeten framåt i arbetet med att främja företagen på Gotland.	Kulturenheten, Avdelningen för regional utveckling

3.3.2 Kultur som besöksanledning

Mål – Vi vill

- stärka de icke-kommersiella besöksanledningarnas ekonomiska situation.
- stärka samverkan mellan de kulturella besöksanledningarna och besöksnäringen i stort.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• undersöka möjligheterna att i samråd med besöksnäringen skapa förutsättningar för platsutveckling av kulturella besöksmål och reseanledningar.• Arrangera möten och kompetensutvecklingsinsatser med och för företrädare för kulturella resmål och besöksnäringen.	Kultur- och fritidsavdelningen i samarbete med avdelningen för regional utveckling. Gotlands museum

4. Verksamhetsområden

4.1 Kulturarvs- och kulturmiljöområdet

4.1.1 Kulturarv

A. Regional utveckling och social hållbarhet

Mål – Vi vill

att det gotländska kulturarvet brukas för bildning, reflektion, hälsa och kreativitet.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• vara den regionala mötesplatsen för samtal, debatt och delaktighet kring aktuella samhällsfrågor och demokrati.• stärka bildning och möjligheter till livslångt lärande genom utställnings-, program- och projektverksamhet och i samverkan med skolan och kulturaktörer.	Gotlands museum

B. Breddat deltagande

Mål – Vi vill

att Gotlands museum kvalitetssäkrar verksamheten gentemot befintliga besökare liksom att nå och attrahera nya målgrupper.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• producera en ny förhistorisk basutställning med fokus på Gotlands förhistoria från stenålder till vikingatid för att dels möta en väsentligt ökad efterfrågan från såväl internationella besökare, kryssnings-gäster som barn och unga, dels nå upp till grundläggande kvalitets- och kunskapskrav.• inom museets demokratiuppdrag skapa samverkan med och verksamhet för målgruppen unga vuxna.• vid fördelning av kulturstöd prioritera kulturarvsföreningar som bedriver verksamhet för barn och unga.	Gotlands Museum Kulturenheten

C. Samverkan och tillgängliggörande

Mål – Vi vill

att det gotländska kulturarvet ska vara tillgängligt för såväl regionens medborgare som för nationella och internationella besökare.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • utveckla nätverk för kulturarvsaktörer för samverkan kring besöksmålsutveckling, marknadsföring, utbildningsinsatser, digitalisering och samlingsförvaltning. • initiera tvärsektoriell samverkan mellan kulturarvsaktörer, besöksnäringen samt regionala förvaltningar och verksamheter för att nå breddat deltagande, särskilt riktat mot unga vuxna. • via digitalisering och öppet magasin förbättra tillgängligheten till Gotlands museums samlingar. • säkra de krav på säkerhet, klimat och tillgänglighet som ställs på Gotlands museum och dess samlingar och utställningar i takt med högre besöksantal. 	<p>Kulturarvsutvecklare</p> <p>Gotlands museum och utvecklare</p> <p>Gotlands museum</p> <p>Gotlands museum</p>

4.1.2 Kulturmiljö

A. Regional utveckling och social hållbarhet

Mål – Vi vill

att kulturmiljöaspekter ska integreras i det regionala utvecklingsarbetet och skapa inkludering och delaktighet av medborgarna.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • etablera former och strukturer för samordning sker mellan berörda aktörer för prioritering av insatser inom området och för implementering av handlingsplanen för världsarvet Hansestaden Visby. • ge medborgarna möjlighet att genom dialog påverka och inkluderas i processer som rör kultur- och livsmiljön, bl.a. genom nya former för medborgardialog i kommande revidering av översiktsplaner. 	<p>Gotlands museum, kulturarvsutvecklare, världsarvsrådet, samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF)</p> <p>Region Gotland</p>

<ul style="list-style-type: none"> • arbeta in kulturmiljöprogram för Gotland i översiktsplanen. • uppdatera kulturmiljöstrategi för Gotland. 	
---	--

B. Kunskapsunderlag

Mål – Vi vill

ta fram uppdaterade kunskapsunderlag och strategier inom kulturmiljöområdet för att skapa förutsättningar för framtida bedömningar och prioriteringar inom kulturmiljövården.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • i ett samarbete mellan Region Gotland, Länsstyrelsen och Gotlands museum uppdatera den regionala kulturmiljöstrategin samt utarbeta ett arkeologiskt handlingsprogram. • i samverkan med besöksnäringen, kulturella besöksmål och andra berörda aktörer göra prioriteringar av insatser inom kulturmiljöområdet. • implementera världsarvstrategin utifrån en handlingsplan med konkreta åtgärder som tar avstamp i de strategiska målen. 	<p>Region Gotland, Länsstyrelsen och Gotlands museum</p> <p>Region Gotland</p>

4.1.3 Arkivverksamhet

Mål – Vi vill

fortsätta att utveckla Arkivcentrum som ett informations- och kunskapscentrum där besökarna ges möjlighet att uppleva och kritiskt värdera historiska och moderna källor för att i en kreativ kunskapsprocess forska och skapa sin bild av historien och samhället.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • målinriktat arbeta med förmedling och lärande för öns skolelever från lågstadium upp till universitetsnivå. • utveckla arbetet med strategisk insamling av det gotländska kulturarvet. 	<p>Arkivcentrum</p>

4.2 Scenkonst – musik, teater och dans

4.2.1 Gemensamt scenkonst

A. Breddat deltagande

Mål – Vi vill

bredda det publika deltagandet och utöka medverkan av fria professionella aktörer i de regionala institutionernas verksamheter.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• identifiera behov hos målgrupper som scenkonsten idag inte når och rikta insatser för att nå dessa målgrupper.• förändra mångfalden i repertoarerna för att nå ett breddat deltagande både när det gäller unga vuxna och representation av mångfald på scen.• förbättra synligheten av öns kulturliv utanför turistsäsong i samarbete med näringslivet och genom nya digitala verktyg.• erbjuda fria professionella scenkonstaktörer att i utökad omfattning medverka i de regionala institutionernas verksamhet• Se även 3.2.2.	Kulturenheten, Gotlandsmusiken och Länsteatern samt utvecklare

B. Barn och unga

Mål – Vi vill

utöka och bredda kulturutbudet för barn, ungdomar och unga vuxna.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• inom ramen för barnkulturgarantin prioritera barns och ungas möjligheter att, uppleva och aktivt delta i kulturutövande, i skolan och på fritiden, både genom redan existerande verksamhet och i projektform.• fortsätta driva projektet ”Arts School Day”	Kulturenheten, Gotlandsmusiken, Länsteatern och kulturskolan samt utvecklare

C. Lokaler och scener

Mål – Vi vill

identifiera och tillgängliggöra befintliga lokaler som kan användas för musik-, teater-, och dansverksamhet.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utveckla nya samarbeten för att dra nytta av och öka användningsgraden av redan existerande lokaler i Kulturskolan och andra offentligt finansierade verksamheter inom Region Gotland samt hos bl.a. Gotlandsmusiken, Länsteatern och Gotlands Kulturrum.• Se även 3.2.1	Kulturenheten och utvecklare i samarbete med Gotlandsmusiken, Länsteatern och Gotlands Kulturrum

D. Samverkan och arrangörskap

Mål – Vi vill

stärka kontaktytorna och förbättra samordning och kompetensutnyttjande kulturarrangörer emellan.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• etablera ett samrådsforum för planering, samarbeten och gemensamt nyttjande av kompetenser och resurser.• öka intresset för och användningen av webbplatsen Kulturens Ö som planeringsverktyg.• Se även 3.2.3 och 4.2.1	Kulturenheten och utvecklare

E. Scenkonst för utveckling och social hållbarhet

Mål – Vi vill

att de regionala scenkonstinstitutionerna medverkar i arbetet med nya satsningar för en jämlik och jämställd hälsa.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• i samverkan med andra relevanta förvaltningar identifiera och genomföra tvärsektoriella insatser för en jämlik och jämställd hälsa.• inspirera till och medverka i bildandet av teatergrupper, personalkörer och -orkestrar som en personalvårdsinsats på regionens arbetsplatser.	Kulturenheten i samarbete med berörda förvaltningar

4.2.2 Musik

Se även avsnitt 4.2.2 Scenkonst.

Talangutveckling

Mål – Vi vill

utveckla och tillvarata öns musiktalanger.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">etablera ett gotländskt talangprojekt i syfte att bromsa avflyttning av musiktalanger.etablera ett ungdomsstorband i ett samarbete mellan Gotlandsmusiken, Kulturskolan och Länsmusiken i Kalmar.utöka samarbetet mellan Gotlandsmusiken, Kulturskolan och andra organisationer som arbetar med unga musikutövare.	Gotlandsmusiken Gotlandsmusiken och Kulturskolan Gotlandsmusiken och musikutvecklare

Mål – Vi vill

na nya och yngre målgrupper.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">stödja och/eller medverka i riktade aktiviteter mot unga och unga vuxna inom det befintliga nätverket för ung musik.identifiera behov och utveckla metoder och strategier för ökad delaktighet i områden med sociala utmaningar.inrätta ett programråd för ett breddat utbud i Gotlandsmusikens repertoar.etablera turnéslingor för frilansproduktioner inom kategorierna kammarmusik, jazz-, folk- och världsmusik samt populärmusik i samverkan mellan Gotlandsmusiken och arrangörsföreningar.	Gotlandsmusiken och Kulturskolan Gotlandsmusiken och musikutvecklare Gotlandsmusiken

4.2.3 Teater

Se även avsnitt 4.2.2 Scenkonst.

Breddat deltagande

Mål – Vi vill

bredda deltagandet och stimulera till konstnärlig förnyelse och kvalitativ utveckling inom teaterområdet.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• arrangera kulturreSOR med bussar till olika teater- och dansaktiviteter, från landsbygderna till Visby och vice versa.• förbättra möjligheterna för unga vuxna att engagera och utbilda sig inom teaterområdet.• utarbeta mål och metoder i syfte att öka förnyelsen på scen samt stödja konstnärlig utveckling och främja kvalitet.	Länsteatern och utvecklare

4.2.4 Dans

Se även avsnitt 4.2.2 Scenkonst.

A. Barn och unga

Mål – Vi vill

att barn och unga ska ha goda möjligheter att uppleva dans och att dansa själva.

<i>Aktivitet – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utarbeta och förfinna metoder för att jobba med barn och unga på dansområdet.	Dansutvecklare i samverkan med Kulturskolan

B. Samverkan

Mål – Vi vill

stärka infrastrukturen för dansområdet.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• ta fram en översyn för utveckling av dansområdet och dess infrastruktur.	Länsteatern och dansutvecklare
<ul style="list-style-type: none">• stärka dansområdet med externa medel.	Dansutvecklare i samverkan med Kulturskolan

4.3 Bildkonst

Mål – Vi vill

att Gotlands konstmuseum ska stärka sin roll som en vital mötesplats och konstnärligt nav med högkvalitativa utställningar i ändamålsenliga lokaler och med utökad program- och pedagogisk verksamhet.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> fatta beslut i lokalfrågan för konstmuseet genom samverkan och dialog med Gotlands museum och andra aktörer. 	Region Gotland och Gotlands museum
<ul style="list-style-type: none"> anställa en konstpedagog för att bygga upp och utveckla konstpedagogisk verksamhet och en utökad programverksamhet på Gotlands museum. 	Gotlands museum

Mål – Vi vill

- att den gotländska konstscenen ska vara vital med ett ökat antal aktörer och besökare
- stimulera till eget skapande.
- att bildkonsten ska samverka med andra samhällsaktörer för att bidra till samhällsutvecklingen och eftersträva ett breddat deltagande.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> nå fler människor och nya grupper – t.ex. unga vuxna och boende i områden med sociala utmaningar – genom nya arbetssätt och genom att initiera verksamheter i nya former och på nya platser, i tätorter och på landsbygder. utöka samverkan mellan konstverksamheter och genomföra aktiviteter som stärker konstscenen i sin helhet samt skapar samhörighet mellan konstscenens olika delar. utforma verksamhetslokaler främja tillgång till verksamhetslokaler och stödfunktioner för de fria aktörerna. 	<p>Gotlands museum och konstutvecklare</p> <p>Gotlands museum, konstutvecklare i samverkan med Kulturenheten</p>

Mål – Vi vill

medverka till

- att nya utbildningar inom konstområdet etableras.
- att tillgången till fortbildningar förbättras.
- en ökad kunskapsnivå bland aktiva konstnärer, offentlig förvaltning och förtroendevalda.

Aktivitet – Vi ska	Vem är huvudansvarig?
<ul style="list-style-type: none">• föra dialog med berörda parter med syfte att etablera en eftergymnasial utbildning inom bild- och formområdet på Gotland.• genomföra fortbildningar och kommunikationsinsatser inom bild- och formområdet.	Konstutvecklare

Mål – Vi vill

- etablera nya samarbeten kring konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer och säkerställa det långsiktiga underhållet av offentliga verk.

Aktivitet – Vi ska	Vem är huvudansvarig?
<ul style="list-style-type: none">• involvera konstnärliga kompetenser i ett tidigt skede i byggnads- och stadsplaneringsprocesser.• avsätta egna budgetmedel och ansöka om bidragsmedel för underhåll av den offentliga konsten.• ta fram ett dokument som kartlägger och beskriver hanteringen, förvaltningen och tillgängliggörandet av Region Gotlands konstsamling.• utarbeta riktlinjer kring förvaltningen av regionens offentliga konst.	Kulturenheten

4.4 Slöjd, form och design

A. Kompetensutveckling

Mål – Vi vill

- utveckla och förädla kompetenser inom slöjd-, form- och designområdet.
- bidra till kunskapsfördjupning inom traditionell hantverkskunskap med koppling till gotländska material och historia.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• verka för tillkomsten av ett Makers space för produktutveckling och kompetensstöd med koppling till verksamma designers och designutbildningar som ett regionalt nav i experimenterande inom formområdet.• främja förädling och produktutveckling av lokala, hållbara råvaror som trä, lera och ull.• verka för inrättandet av en designutbildning.	Kulturenheten och slöjd- och formutvecklarna Utvecklare Utvecklare i samverkan med UAF

B. Breddat deltagande

Mål – Vi vill

bredda deltagandet genom att öka intresset för slöjd, form och design.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utveckla bilden av slöjd, form och design genom återkommande utställningar, föredrag och seminarier.• utveckla nya arbetssätt och öka intresset för slöjd, form och design hos målgruppen ungdomar och unga vuxna genom kompetensutveckling, fortbildning och inspirationsdagar.• Inleda samarbete med Fenix ungekulturhus	Utvecklare

C. Samverkan

Mål – Vi vill

inspirera till en ökad samverkan mellan aktörer.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• skapa nätverk, mötesplatser och verkstäder.• skapa en dialog för samverkan mellan besöksnäring och aktörer inom slöjd, form och design för att stärka områdets roll i varumärket Gotland.• skapa former för långsiktig samverkan med skolor genom att erbjuda kompetensutveckling för lärare.	Utvecklare

D. Strategiskt arbete

Mål – Vi vill

stärka området genom att utforma långsiktiga strategier.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utarbeta en övergripande strategisk plan för slöjd, form och design i samverkan med berörda organisationer, designföretag och utbildningsanordnare.	Utvecklare

4.5 Arkitektur

Mål – vi vill

stärka arkitekturområdet och uppnå en utökad regional samverkan inom stadsbyggnads- och arkitekturområdet

<i>Aktivitet – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utarbeta en regional arkitekturstrategi.	SBF

4.6 Bibliotek och läsfrämjande

A. Bibliotek för alla – breddat deltagande

Mål – Vi vill

att biblioteken ska vara angelägna och tillgängliga för alla.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utbilda personalen i användardialog och medskapande, bemötande och mångfald i syfte att, i samarbete med kommuninvånarna, utveckla och anpassa bibliotekens verksamheter efter olika behov.• ta fram en strategisk kommunikationsplan i syfte att förbättra och målgruppsanpassa bibliotekens utåtriktade kommunikation.• anpassa den mobila biblioteksverksamheten i syfte att nå fler.• skapa uppsökande verksamheter för målgrupper som inte lika frekvent använder biblioteken, framför allt ungdomar och unga vuxna.• implementera barnkonventionen i biblioteksverksamheten samt uppmärksamma de nationella minoritetskulturen och minoritetsspråken och samverka med lokala minoritetsgrupper.	Biblioteken och Biblioteksutveckling Gotland i samverkan

B Läsfrämjande

Mål – Vi vill

arbeta aktivt med läsfrämjande metoder som bidrar till att främja gotlänningarnas läslust och läsutveckling.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• överföra projektet Bokstart till ordinarie verksamhet.• utveckla personalens kompetenser kring läsfrämjande metoder och genomföra insatser framför allt gentemot barn och unga, personer med annat modersmål än svenska, personer med dyslexi och andra funktionsvariationer.• stärka samarbetet mellan folk- och skolbiblioteken och samverka med skolbiblioteken kring kompetensutveckling.• genomföra läsfrämjande insatser genom uppsökande verksamheter.• inleda en samverkan med hälsofrämjande enheten och pröva biblioterapi och liknande metoder.	Biblioteken och Biblioteksutveckling Gotland i samverkan

C. Digital kompetens och delaktighet

Mål – Vi vill

öka allmänhetens digitala delaktighet, kompetens och medie- och informationskunnighet genom att utveckla den egna personalens digitala kompetens.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utveckla Biblioteksutveckling Gotland som nav för folkbibliotekspersonalens kompetensutveckling kring digital kompetens och MIK-frågor.• bidra till att öka allmänhetens digitala delaktighet – framförallt äldre, personer med funktionsnedsättningar och nyanlända – genom samverkan inom regionen och med övriga samhällsaktörer och med insatser både i och utanför biblioteksrummet.• stärka allmänhetens digitala kompetenser och medie- och informationskunnighet genom olika aktiviteter på biblioteken.	Biblioteksutveckling Gotland Biblioteken och Biblioteksutveckling Gotland i samverkan

<ul style="list-style-type: none"> • arbeta för att tydliggöra bibliotekens roll som förmedlare av pålitliga informationskällor gentemot allmänheten genom aktiviteter och strategisk marknadsföring. • särskilt prioritera aktiviteter för att stärka barns och ungas MIK-kompetenser. 	<p>Biblioteksutveckling Gotland i samverkan med Film på Gotland</p>
---	---

4.7 Litteratur

A. Organisatoriska förutsättningar

Mål – Vi vill

stärka litteraturen som konstform genom att samordna, samverka, synliggöra och stödja aktörer och processer.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • skapa förutsättningar för att inrätta en litteraturutvecklingstjänst vid länsbiblioteket med ett övergripande ansvar för litteraturen som konstform och de regionala insatserna inom området. • inrätta ett litteraturråd med fokus på samverkan och utvecklings-frågor. • återkommande sammankalla nätverksträffar för litterära aktörer på Gotland med fokus på kontaktskapande, erfarenhetsutbyte, samverkan och fortbildning. 	<p>Biblioteksutveckling Gotland och Kulturenheten</p>

B. Synliggörande

Mål – Vi vill

att den gotländska litteraturen och dess aktörer blir mera synliga för gotlänningarna

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • återkommande arrangera litteraturscener runt om på ön i samverkan med organisationer, institutioner och aktörer på litteratur- området. • med ett vidgat textbegrepp som grund och i samverkan med andra konstområden utveckla nya samarbeten mellan litteratur, film, teater och musik. • i samverkan med andra aktörer skapa scener för ”poetry slam” och ”spoken word”. 	<p>Litteraturutvecklare</p>

<ul style="list-style-type: none"> • synliggöra gotländska litterära aktörer för skolan och andra uppdragsgivare internt och externt, i biblioteksrummen och digitalt. • utveckla folkbiblioteken i sin roll som värd för litterära evenemang och förmedlare av lokal litteratur och utveckla Gotlands bokmässan som mötesplats och evenemang 	<p>Bibliotek och Biblioteksutveckling Gotland i samverkan</p>
---	---

C. Goda villkor för litterärt verksamma

Mål – Vi vill

att litterärt verksamma har goda arbetsvillkor.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • lyfta arvodesfrågan för författare och bedriva ett kommunikationsarbete för att sprida kunskapen om avtalsenliga ersättningar till uppdragsgivare. • sprida kunskap om lokala och nationella stöd och stipendier till litterära aktörer och ge råd vid ansökningsförfarandet. • undersöka möjligheter att anordna lokaler och platser för skrivande i samverkansmöten med de större litterära aktörerna och externa intressenter. 	<p>Biblioteksutveckling Gotland och litteraturutvecklare</p>

D. Talangutveckling samt barns och ungas litterära skapande

Mål – Vi vill

främja talangutveckling och inspirera barn och unga till eget litterärt skapande.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • regelbundet arrangera skrivarkurser för barn och unga i samverkan med andra aktörer och skapa möjligheter för litterära aktörer att ingå i Skapande skola • utveckla en årlig novelltävling för unga i samverkan med andra litterära aktörer. • kommunicera möjligheten att anlita lokala skrivpedagoger inom biblioteken och i skolan, kulturskolan, på ungdomsgårdarna och i studieförbundens verksamhet. 	<p>Biblioteksutveckling Gotland och litteraturutvecklare</p>

<ul style="list-style-type: none">• pröva metoden mentorskapsprogram genom att arvoda etablerade författare för rådgivning och stöd i träffar med blivande författare.	
--	--

4.8 Film och rörlig bild

A. Visning och spridning av film

Mål – Vi vill

främja spridningen av gotländsk film och stärka nätverket för visningsfrågor. Vi vill också att öns biografer och visningsarrangörer ska ges möjlighet till teknisk upprustning och ha god tillgång till utbildade maskinister.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• inventera de mindre biografernas visningsteknik och fortbildningsbehov samt kartlägga teknikområdet för övriga arrangörer.• skapa ett stärkt forum för nätverkande för visningsarrangörer som inkluderar filmstudioverksamhet och fortbildningar för visningsarrangörer.• digitalisera och sprida gotländsk film.	Film på Gotland (FpG)

B. Filmens betydelse för tillväxt och attraktionskraft

Mål – Vi vill

att filmverksamheten ska bidra till hållbar tillväxt, stärka bilden av Gotland och vara en självklar del av den identitet som formar människorna på Gotland.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• synliggöra filmen och dess positiva effekter genom stärkta utåt-riktade mötesplatser och ökad satsning på utåtriktad kommunikation.• i en verksamhetsövergripande samverkan med besöksnäringen stärka möjligheterna till utveckling av filmrelaterad turism.	FpG och Bergmancenter i samverkan med avd. för regional utveckling och besöksnäringen

C. Pedagogiskt arbete

Mål – Vi vill

- öka barn och ungas delaktighet i utformandet av filmkulturell verksamhet.
- stärka filmens roll som verktyg för lärande i skolan.
- stärka MIK-kompetensen bland pedagoger.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • särskilt stödja initiativ till filmstudioverksamhet med både arrangörskap och eget skapande för barn och unga. • genomföra aktiviteter inom eget skapande på fritiden över hela Gotland och med särskilt fokus på områden med sociala utmaningar. • årligen arrangera en MIK-dag riktad till öns pedagoger. • årligen arrangera skapa förutsättningar för en regional skolfilmsfestival där eleverna själva är drivande. • säkra skolbioverksamhetens fortsatta utveckling. • möjliggöra barn och ungas delaktighet i valet av skolbiofilmer. 	<p>FpG</p> <p>FpG i samarbete med Kulturskolan UAF och biblioteken</p> <p>FpG i samverkan med UAF och biograferna</p>

D. Talangutveckling och professionell produktion

Mål – Vi vill

- göra fortsatta investeringar i långfilmer och dramaserier på Gotland.
- erbjuda talanger och professionella goda möjligheter till nätverkande och möjligheter att ta del av långsiktiga utvecklingsinsatser.
- att filmproduktion på Gotland ska vara socialt och miljömässigt hållbar.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • utveckla ett mentorskapsprogram sökbart för filmskapare och filmarbetare. • arrangera de nationella ”Talangdagarna” på Fårö samt manustävlingen ”Efter Bergman”. • erbjuda stärkta nätverk och kompetensutvecklingsmöjligheter. • utnyttja öns geografiska position till att bygga nationella och internationella samarbeten som utvecklar Östersjöområdet. 	<p>FpG</p>

<ul style="list-style-type: none">• säkerställa finansiering av fortsatt produktion av långfilm och dramaserier på Gotland.	Gotlands filmfond
---	----------------------

4.9 Spelkultur

A. Synlighet och ökad förståelse för spel som konst- och kulturområde

Mål – Vi vill

medverka till en ökad kunskap om och synlighet av spel som konst- och kulturområde samt som en motor för innovation och utveckling inom andra områden.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• införa bidragsformer för att kunna inkludera spel som ett kultur- och konstområde.• ge allmänheten möjligheter till ökad kunskapsinhämtning om spelområdet.• genomföra kommunikationsinsatser för att synliggöra området.• kartlägga kanaler och aktörer som skulle kunna samverka för att nå sina målgrupper.	Kulturenheten i samarbete med FpG

B. Mötesplatser

Mål – Vi vill

verka för tillkomsten av fler mötesplatser och tillgängliga lokaler för kreativa spelaktiviteter och möjligheter till nätverkande.

<i>Aktivitet – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• kartlägga vilka möjligheter regionen har att bidra till nya mötesplatser för den kreativa spelkulturen och för spelskapande.	Kulturenheten i samarbete med FpG mfl

C. Spelkunnighet för barn och unga

Mål – Vi vill

skapa likvärdiga möjligheter för barn och unga att delta i spelkulturen och själva få prova på eget spelskapande.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • regelbundet arrangera spelaktiviteter för barn och unga på bibliotek samt på öns ungdomsgårdar och Fenix ungdokumenthus. • uppmuntra möjligheter till spelskapande inom Skapande skola. • kartlägga och kompetensutveckla inom spelkunnighet för personal inom berörda verksamheter inom Region Gotland. • öka spelkunnigheten hos allmänheten. • skapa ett spelnätverk för dialog med öns spelaktörer kring områdets behov och utmaningar. 	<p>Biblioteken, Biblioteksutveckling Gotland, Kulturenheten och FpG</p> <p>Kulturenheten och FpG</p>

D. Ökad samverkan mellan Uppsala universitets institution för speldesign och berörda verksamheter inom Region Gotland

Mål – Vi vill

inleda samverkan mellan universitet och Region Gotland inom flera områden och gärna på forskningsnivå.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla samarbetsformer med Uppsala universitets spelutbildning som knyter an till det lokala samhället. • initiera forskningsprojekt som knyter an till det lokala samhället. 	<p>Kulturenheten och FpG i samverkan med Uppsala Universitet och Science park</p>

4.10 Konst- och kulturfrämjande verksamhet

Förändrad konsulentorganisation

Mål – Vi vill

utveckla konsulentverksamhet för att uppnå högre effektivitet, ett bredare utbud, större gränsöverskridande samverkan och långsiktig hållbarhet i mötet mellan konsten och publiken.

<i>Aktiviteter – Vi ska</i>	<i>Vem är huvudansvarig?</i>
<ul style="list-style-type: none">• utreda hur konsulentverksamheten framgent skall organiseras i avseende på huvudmannaskap, ansvarsområden och samordning med kulturenhetens bemanning och uppdrag.	Kulturenheten